

При голям обществен интерес премина премиерата на новия документален сборник на Комисията по досиетата „**Държавна сигурност** и „**врага с партиен билет**“, който излиза под №40 от изследователската ѝ поредица "Из архивите на ДС".

Фототипното документално издание беше представено във вторник (23 януари 2018 г.) в Дома на Европа, където залата бе пълна с граждани, провокирани от съдържанието на документите.

С тях Комисията за първи път в своите издания представя темата за чистките в самата компартия след 9 септември 1944 г.

Екатерина Бончева, член на Комисията по досиетата, посочи, че новият сборник е естествено продължение на няколко други издания на независимия държавен орган, натоварен с политиката за отваряне на архивите на ДС и разкриването на сътрудниците ѝ.

Тя посочи сборници като „ДС и КГБ – връзки и зависимости“ и „Държавна сигурност – войникът на партията“. Бончева каза, че идеята за този сборник е на председателя на Комисията по досиетата Евтим Костадинов.

„Чрез съдържанието на сборника ние виждаме как ДС, този щит и меч на партията, е посягал не само на чуждите, но и на своите“, добави тя.

Според нея в БКП не е съществувала организирана вътрешна опозиция, а са

Документите на ДС срещу „врага” с партиен билет предизвикаха голям интерес

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 25 Януари 2018 12:10

съществували отделни групи или членове на компартията, които са осъзнавали какво се случва в държавата.

„Тяхната съпротива обаче не е била срещу тоталитарния характер на управлението, не и срещу идеологията, привнесена отвън, а срещу изкривяваната линия на партията, срещу Живков и живковистите”, заяви Екатерина Бончева.

Марко Цветков, старши експерт от отдел „Изследване и публичност на архивите” и съставител на сборника, отбеляза, че в изданието са включени материали от фонда на Трайчо Костов, където се съхраняват всички дела на свързаните с него и други лица от БКП съдебни процеси.

А също така са включени и материали от фонда, съхраняващ архивните документи на отдела, занимаващ се с полицейските досиета и проверките за сътрудници на полицията сред членовете на БКП.

ДС е събирала дори информация за вицовете, които в партията са се появили след началото на чистките срещу враговете с партиен билет през 1949 г. по подобие на сталиновите чистки в СССР.

Документите на ДС срещу „врага” с партиен билет предизвикаха голям интерес

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 25 Януари 2018 12:10

Един от тези вицове гласи: „През 1941 г. – да не си евреин, през 1945 г. – да не си фашист, а през 1949 г. – да не си комунист”.

„Архивните документи в сборника свидетелстват за едно основно нещо – комунистическият режим е режим на тоталната параноя”, заяви Тони Николов, журналист и философ, помолен от Комисията да даде външна оценка на изданието.

По думите му представянето на външните врагове не е най-страшното. Най-страшното е, че „врагът” може да бъде и вътре в партията.

„Още по-страшното е, че нито един член на партията, колкото и фанатично да е предан на нея, не може да бъде сигурен, че няма да се превърне във „враг” с партиен билет”, добави Николов.

Сборникът включва 79 документа, а разширеният му електронен вариант 178, подредени хронологично.

Както и предходните сборници и този се разпространява безплатно и може да бъде намерен в офиса на Комисията на ул. „Врабча” 1 в столицата, а неговия електронен вариант да бъде изтеглен от [сайта](#) ѝ в интернет.